

Piggdekkbruk i Oslo/Akershus

1999/2000

Forord

Undersøkelsen om bruk av piggdekk på lette kjøretøy i vintersesongen 1999/2000 er utført på oppdrag fra Statens vegvesen Akershus med Jostein Myre som prosjektleder. Opplegget for undersøkelsen ble utarbeidet av Statens vegvesen Akershus, ViaNova AS og Transportøkonomisk Institutt (TØI) i samarbeid i forkant av arbeidet med tilsvarende undersøkelse i 1995/96. Undersøkelsen ble også gjennomført i 1996/97, 1997/98 og 1998/99. Årets undersøkelse er gjennomført av ViaNova Plan og Trafikk AS med Åsmund Holen som oppdragsansvarlig.

ViaNova Plan og Trafikk AS
Mai 2000

Innhold

Sammendrag.....	3
1 Innledning.....	4
2 Opplegg og gjennomføring.....	4
2.1 Tellesteder	4
2.2 Tidspunkt for tellingene og værforhold.....	4
3 Resultat av undersøkelsen	6
4 Oppsummering	7
5 Litteraturreferanser	8

Vedlegg 1	Nedbør og temperatur. Meteorologiske data fra Blindern og Gardermoen, 2 figurer
Vedlegg 2	Kart med tellestedene og resultater
Vedlegg 3	Telling på parkeringsplass, alle resultatene, 6 figurer
Vedlegg 4	Tabell med resultater fra alle tellingene

Sammendrag

For å undersøke dekkbruken gjennom hele vintersesongen 1999/2000 er det gjennomført seks tellinger av piggdekk/piggfrie vinterdekk på 20 tellesteder (parkeringsplasser) i Akershus og Oslo. Tellingen er ment å skulle gi et tilnærmet svar på hvor stor del av lette bilers trafikkarbeid på vegene i Akershus som gjøres med piggdekk. Undersøkelsen er en oppfølging av tilsvarende undersøkelser gjennomført i 1995/96, 1996/97, 1997/98 og 1998/99. Kunnskap om bilparkens bruk av piggdekk gjennom vintersesongen er viktig for å kunne analysere tilstandsutvikling på vegdekkene, planlegge dekkevedlikehold, inngå dekkekontrakter, samt å måle effekt av kampanjer og andre tiltak som tar sikte på å redusere piggdekkbruken.

Gjennomsnittet av resultatene fra telleomgangene 3, 4 og 5 som viser piggdekkandelen midtvinters, viser at 49 % av de undersøkte bilene brukte piggdekk og 50 % brukte vinterdekk uten pigger. Dette er en nedgang i piggdekkbruken det siste året med 13 %-poeng, og sammenliknet med to år tilbake er det en nedgang på 25 %-poeng. Siden undersøkelsen startet for 4 år siden har nedgangen i piggdekkbruk for telleområdet vært 37 %-poeng.

Ved å se på de tre områdene Oslo/Akershus vest, Akershus nord og Akershus sør hver for seg, har fordelingen piggdekk/piggfrie vinterdekk midtvinters vært henholdsvis 35/63 % i Oslo/Akershus vest, 59/40 % i Akershus nord og 56/43 % i Akershus sør.

Vinteren 1999/2000 var det innført gebyr for bruk av piggdekk i Oslo.

1 Innledning

Denne undersøkelsen om piggdekkbruk på lette kjøretøy i Akershus og Oslo er en videreføring av tilsvarende undersøkelser som Statens vegvesen Akershus har gjort årlig siden vinteren 1995/96. For at man skal kunne sammenlikne endringer i resultatene år for år, er også denne undersøkelsen gjennomført etter samme opplegg som det som ble fastlagt i forkant av undersøkelsen i 1995/96.

Undersøkelsesmetoden er å telle dekktyper på parkerte biler på utvalgte parkeringsplasser i Akershus og Oslo. Denne metoden ble ansett å gi et tilnærmet bilde av trafikkarbeid utført med de ulike dekktypene. Undersøkelsen gjennomføres 6 ganger i løpet av vintersesongen.

Til forandring fra tidligere år var det gebyr for å kjøre med piggdekk innenfor Oslo's grenser vinteren 1999/2000.

Kunnskap om bilparkens bruk av piggdekk gjennom vintersesongen er viktig for å kunne analysere tilstandsutvikling på vegdekkene, planlegge dekkevedlikehold, inngå langsiktige dekkekontrakter, samt å måle effekt av kampanjer og andre tiltak som tar sikte på å redusere piggdekkbruken.

2 Opplagg og gjennomføring

2.1 Tellesteder

De utvalgte tellestedene er fordelt på de tre områdene Oslo/Akershus vest, Akershus nord og Akershus sør som vist i Tabell 1 (20 stk.), og er de samme som har vært med i de tidligere undersøkelsene.

Tabell 1 Tellesteder ved undersøkelsen om piggdekkbruk i 1999/2000.

Oslo og Akershus vest	Akershus nord	Akershus sør
<ul style="list-style-type: none"> - Oslo S (syd) - P-hus i Vika - Gater ved Rådhuset/Frogner - Bærum sykehus - Radiumhospitalet - CC-Vest - Sandvika storsenter	<ul style="list-style-type: none"> - Gardermoen, Aurstad-P - Lillestrøm S - Sundet i Eidsvoll - Gater i Lillestrøm - Stensby sykehus - Sentralsykehuset i Akershus, Lørenskog - Strømmen storsenter - Triaden, Lørenskog	<ul style="list-style-type: none"> - Ski jernbanestasjon - Gater i Drøbak - Ski sykehus - Ski storsenter - Vinterbro senter

Målet var å undersøke ca 2600 biler ved hver telleomgang, noe som gir gjennomsnittlig 120 biler pr tellested med unntak av tellestedene "P-hus i Vika" og "Gater ved Rådhuset", hvor målet har vært å telle dobbelt antall biler (240, som tidligere år).

2.2 Tidspunkt for tellingene og værforhold

Det ble gjort tellinger av piggdekkbruk 6 ganger fra høsten 1999 til våren 2000. Tellinger om høsten og våren er inkludert for å fange opp når piggdekk/piggfrie

vinterdekk monteres og tas av. Tellingene i vinterperioden gir det beste bildet av totalt antall brukere av piggdekk/piggfrie dekk. Tidsrom for tillatt bruk av piggdekk i sesongen 1999/2000 var fra 1. november til 30. april. Tabell 2 viser oversikt over telletidspunktene og antall biler som inngikk i hver telleomgang.

Tabell 2 *Tidspunkt for de enkelte telleomgangene i undersøkelsen og antall biler som var med i tellingene.*

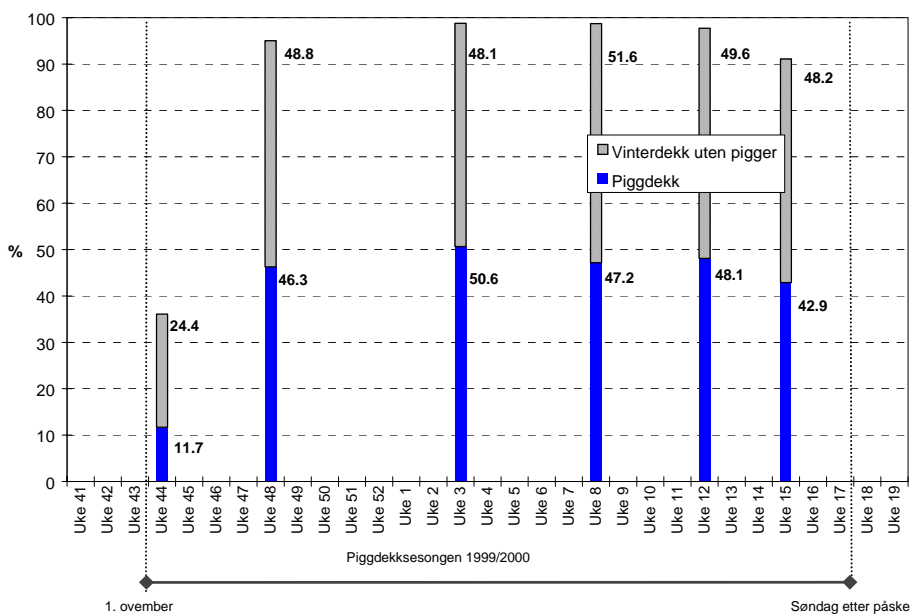
Telleomgang	Uke/år	Dato	Antall biler i undersøkelsen
1	44/1999	4. november	3 054
2	48/1999	1. desember	2 984
3	3/2000	19. og 20. januar	2 867
4	8/2000	23. februar	2 845
5	12/2000	22. og 23. mars	2 859
6	15/2000	12. april	2 753

Værdata for oktober, november og desember fra de meteorologiske stasjonene 18700 Blindern og 04780 Gardermoen ble innhentet fra DNMI. Nord i Akershus var det enkelte frostnetter i midten av oktober som medførte fare for glatte veier. Det første snøfallet med målbar snø kom 18. og 19. november på henholdsvis Gardermoen og Blindern. Middelttemperatur, minimumstemperatur, nedbør og snødybde på Blindern og Gardermoen i oktober, november og desember 1999 er vist grafisk i Vedlegg 1.

Den første telleomgangen ble utført i tidsrommet da det var naturlig å skifte til vinterdekk. P.g.a. frostnetter og enkelte dager med snø var det forventet at de fleste hadde byttet til vinterdekk ved 2. telleomgang i uke 48. Tellingene i uke 3, uke 8 og uke 12 representerer dekkbruken midtvinters. Telleomgang 6 ble gjennomført i uke 15. Fordi påsken var sen med derav følgende piggdekkforbud fra 1. mai, kombinert med stort snøfall i begynnelsen av april, var det forventet at de fleste bilene fortsatt var utstyrt med vinterdekk også ved den siste tellingen.

3 Resultat av undersøkelsen

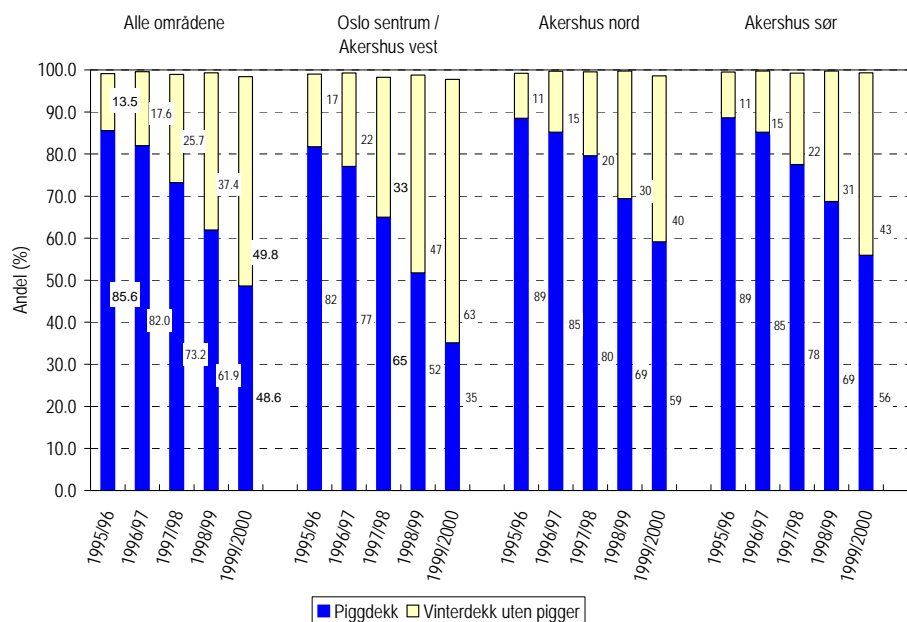
Resultatet fra de seks telleomgangene som også angir fordelingen gjennom vintersesongen, er vist i Figur 1.

Figur 1 Dekkbruk på lette biler gjennom vintersesongen 1999/2000 i Akershus og Oslo.

Tellingene i uke 3, 8, og 12 viser omtrent samme nivå på resultatene. Gjennomsnittet av disse tre telleomgangene representerer dekkbruken midtvinters. Andel biler med piggdekk midtvinters i sesongen 1999/2000 var følgende 48,6%, andel biler med vinterdekk uten pigger var 49,8 % og andel biler med sommerdekk var 1,6 %.

Sammenliknet med tellingen vinteren 1998/99 er det en nedgang på 13,3 %-poeng i andel biler som bruker piggdekk, og en økning på 12,4 %-poeng i andel biler med vinterdekk uten pigger. Sommerdekkandelen var noe høyere ved tellingene denne vinteren sammenliknet med fjoråret, 1,6 % mot 0,7 %. Fra vinteren 1995/96 til 1999/2000 har det samlet for Akershus/Oslo vært en nedgang i piggdekkandel på 37 %-poeng.

Figur 2 Utviklingen av dekkebruk fra 1995/96 til 1999/2000 på lette biler midtvinters for hele undersøkelsen og i hvert område.

Ved å se på de tre områdene separat er andelen biler med vinterdekk uten pigger størst i Oslo sentrum/Akershus vest med 63 %, etterfulgt av Akershus sør med 43 % piggfri andel og Akershus nord med 40 % piggfri andel. Fra forrige sesong er nedgangen i piggdekkandel 17 %-poeng i vest, 13 %-poeng i sør og 10 %-poeng i nord. Det viser at nedgangen i andel biler med piggdekk er klart størst i Oslo/Akershus vest, der man fra før også hadde den laveste andelen piggdekk. Dette er også det området som i størst grad er berørt av gebyret på piggdekk.

Nedgangen i bruk av piggdekk siste år (1998/99 – 1999/2000) var 2 %-poeng større enn forrige år (1997/98 – 1998/99), henholdsvis 13- og 11 %-poeng.

Alle tellestedene med resultater er framstilt på kart i Vedlegg 2. Dessuten er alle resultatene framstilt detaljert i Vedlegg 3 og 4.

4 Oppsummering

Tellingen på utvalgte parkeringsplasser antas å gi et tilnærmet svar på andelen av trafikkarbeidet som skjer med piggdekk i vintersesongen. Undersøkelsen i 1999/2000 viser at 49 % av de undersøkte bilene midtvinters brukte piggdekk og 50 % brukte vinterdekk uten pigger. Dette er en nedgang i piggdekkbruken det siste året med 13 %-poeng, sammenliknet med to år tilbake er det en nedgang på 25 %-poeng, og sammenliknet med 3 år siden er det en nedgang på 33 %-poeng. Siden undersøkelsen startet i 1995/96 har piggdekkandelen sunket med 37 %-poeng.

I Oslo/Akershus vest viser tellingene at 35 % av de undersøkte bilene brukte piggdekk, noe som er en reduksjon på 17 %-poeng fra året før. I Akershus sør var piggdekkandelen 56 %, med en reduksjon på 13 %-poeng siste året. I Akershus nord var andelen med piggdekk 59 %, som innebærer en reduksjon på 10 %-poeng siste året.

5 Litteraturreferanser

- [1] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1995/96
Intern rapport nr. 1945
Veglaboratoriet, mars 1997
- [2] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1996/97
Intern rapport nr. 1981
Veglaboratoriet, juli 1997
- [3] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1997/98
Intern rapport nr. 2039
Veglaboratoriet, juni 1998
- [4] Piggdekkbruk i Oslo/Akershus 1998/99
Intern rapport nr. 2086
Veglaboratoriet, mai 1999